
Boendetillägg

En vägledning är i första hand ett stöd för Försäkringskassans medarbetare vid ärendehandläggning och utbildning. Den innehåller en samlad information om vad som gäller på det aktuella området, uppdelat på tillämpnings- och metodstödsavsnitt.

En vägledning kan innehålla beskrivningar av

- författningsbestämmelser
- allmänna råd
- förarbeten
- rättspraxis
- JO:s beslut

En vägledning kan även innehålla beskrivningar av hur man ska handlägga ärenden på det aktuella området och vilka metoder som då ska användas.

Vägledningarna uppdateras fortlöpande. Ändringar arbetas in i den elektroniska versionen. Den elektroniska versionen hittar du på

[http://www.forsakringskassan.se/Om Försäkringskassan/Dina rättigheter och skyldigheter/Vägledningar och rättsliga ställningstaganden – Vägledningar](http://www.forsakringskassan.se/Om_Forsakringskassan/Dina_rattigheter_och_skyldigheter/Vagledningar_och_rattsliga_stallningstaganden_-_Vagledningar).

Du som arbetar på Försäkringskassan hittar dem också på Fia.

Upplysningar: Försäkringskassan
Rättsavdelningen

Innehåll

Förkortningar	5
Sammanfattning	6
Läsanvisningar	7
1 Försäkrad för boendetillägg	8
1.1 Bosättningsbaserad förmån	8
1.2 Boendetillägg vid utlandsvistelse	8
2 Ansökan om boendetillägg	10
3 Rätten till boendetillägg	12
3.1 Förmåner som ger rätt till boendetillägg.....	12
3.2 Undantag från rätten till boendetillägg	13
3.3 Förmånstiden	14
3.4 Behålla rätten till boendetillägg	14
3.5 Upphörande av rätten till boendetillägg.....	16
3.5.1 <i>När måste den försäkrade börja skydda rätten till boendetillägg?</i>	16
4 Storleken på boendetillägget	18
4.1 Gift och ogift	18
4.1.1 <i>Likställda med makar</i>	18
4.1.2 <i>Likställd med ogift</i>	19
4.2 Förhöjt boendetillägg för barn	19
5 Bidragsgrundande inkomst	22
5.1 BGI med arbetstidsberäknad sjukpenning	23
5.2 BGI med flera bidragsgrundande förmåner.....	23
5.2.1 <i>Sjukpenning och sjukpenning i förebyggande syfte samtidigt</i>	24
5.3 BGI när den försäkrade är delvis arbetslös.....	25
5.4 BGI när den försäkrade får livränta	26
6 Minskning och andelsberäkning av boendetillägg	28
6.1 Minskning av boendetillägg	28
6.2 Andelsberäkning vid partiell ersättning	28
7 Samordning med preliminärt bostadsbidrag	30
8 Omprövning av boendetillägg	31
8.1 Ändringar av samma slag	31
8.2 Ändringar av olika slag	32
8.3 Samordning och ändrade förhållanden	32
8.4 Underrättelse och kommunikering	33
9 Beslut och utbetalning	34
9.1 Boendetillägg och kommunikering	35
9.2 Sammanträffande av förmåner vid retroaktiv utbetalning	35
9.3 Begäran från socialnämnd	36
9.4 Återbetalningsskyldighet	36

Källförteckning	37
Bilaga Övergångsbestämmelser och bestämmelser före den 1 januari och 1 februari 2016	39
Ö 1 Rätten till boendetillägg	39
Ö 1.1 Borttag av tidsgränsen i sjukförsäkringen och avskaffande av det arbetsmarknadspolitiska programmet arbetslivsintroduktion.....	39
Ö 1.2 Bidragsgrundande inkomst	40
Ö 2 Samordning med bostadstillägg	41
Ö 2.1 Samordningen av boendetillägg och bostadstillägg upphör	41

Förkortningar

BGI	Bidragsgrundande inkomst
EES	Europeiska ekonomiska samarbetsområdet
EU	Europeiska unionen
FEA	Förordning (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser
FL	Förvaltningslag (2017:900)
JO	Justitieombudsmannen
Prop.	Regeringens proposition
RAR	Riksförsäkringsverkets allmänna råd
SFB	Socialförsäkringsbalken
SGI	Sjukpenninggrundande inkomst

Sammanfattning

Sedan januari 2012 kan den som har fått tidsbegränsad sjukersättning under maximal tid få boendetillägg. Från och med januari 2013 gäller det även den vars aktivitetsersättning upphör på grund av att han eller hon fyller 30 år. Boendetillägget har tillkommit för att man ska kunna få ett i stort sett oförändrat inkomstskydd när man inte längre kan få sjukersättning eller aktivitetsersättning och bostadstillägg.

Boendetillägget är ett tillägg till sjukpenning, sjukpenning i särskilda fall, rehabiliteringspenning och rehabiliteringspenning i särskilda fall. Den som har rätt till bostadstillägg har inte rätt till boendetillägg.

Boendetillägget är en bosättningsbaserad skattefri månadsersättning som inte är pensionsgrundande. Det beräknas till ett årsbelopp.

Boendetillägget påverkas av om ersättningen som grundar rätten till boendetillägget är hel eller partiell. Det påverkas också av ersättningens storlek på så sätt att det minskar om ersättningen är över 58 400 kronor per år.

Boendetilläggets storlek beror på den försäkrades civilstånd och antal barn. Den som är ogift kan få högst 84 000 kronor och den som är gift högst 42 000 kronor. För den som har barn höjs boendetillägget med 12 000 kronor för ett barn, 18 000 kronor för två barn och med 24 000 kronor för tre eller flera barn. Om båda makarna har boendetillägg delas tilläggen för barn lika mellan dem.

För den som får arbetsskadelivränta eller livränta från det statliga personskadeskyddet minskar boendetillägget om livräntan är över 58 400 kronor per år.

Boendetillägget minskar om den försäkrade får bostadsbidrag.

Boendetillägget betalas ut månadsvis i efterskott och räknas om vid förändringar.

Läsanvisningar

Denna vägledning ska vara ett stöd för Försäkringskassans medarbetare i handläggningen och vid utbildning.

Vägledningen redovisar och förklarar lagar och andra bestämmelser. Den redogör för de delar av lagens förarbeten som är särskilt viktiga för att förstå hur lagen ska tillämpas. Den redogör också för rättspraxis och för Försäkringskassans rättsliga ställningstaganden.

Det finns också en bilaga till vägledningen som beskriver de övergångsbestämmelser och bestämmelser som gällde före den 1 januari och den 1 februari 2016. Den heter *Övergångsbestämmelser och bestämmelser före den 1 januari och 1 februari 2016*. Rubrikerna i bilagan inleds med bokstaven Ö för att markera att det handlar om övergångsbestämmelser.

Hänvisningar

I vägledningen finns hänvisningar till lagar, förordningar och föreskrifter. De är som regel citerade i en ruta som texten före eller efter rutan hänvisar till. Det finns också hänvisningar till allmänna råd, Försäkringskassans rättsliga ställningstaganden, interna styrdokument, förarbeten, rättsfall, JO-beslut och andra vägledningar. Dessa hänvisningar finns antingen i löpande text eller inom parentes i direkt anslutning till den mening eller det stycke den avser.

Sist i vägledningen finns en källförteckning som redovisar de lagar, förordningar, domar med mera som nämns i vägledningen.

Exempel

Vägledningen innehåller också exempel. De är komplement till beskrivningarna och åskådliggör framför allt hur en ersättning ska beräknas.

Historikbilaga

Denna vägledning har reviderats. I historikbilagan finns en kortfattad beskrivning av de sakliga ändringar som gjorts i respektive version av vägledningen. Genom att läsa historikinformationen får du en överblick över de viktigaste nyheterna i den här versionen.

Att hitta rätt i vägledningen

I vägledningen finns en innehållsförteckning. Den är placerad först och ger en översiktssbild av vägledningens kapitel och avsnitt. Med hjälp av fliken "Bokmärken" i vänsterkanten kan du navigera mellan avsnitten. Det finns också en sökfunktion för att hitta enstaka ord och begrepp.

1 Försäkrad för boendetillägg

I detta kapitel beskrivs översiktligt vad som krävs för att vara försäkrad för boendetillägg och i vilken utsträckning man kan få förmånen under en utlandsvistelse.

1.1 Bosättningsbaserad förmån

Boendetillägg är en bosättningsbaserad förmån (5 kap. 9 § 19 p. SFB). Därför krävs det som huvudregel att den sökande är bosatt i Sverige enligt 5 kap. SFB för att han eller hon ska anses vara försäkrad här.

Läs mer

I vägledning (2017:1) *Övergripande bestämmelser i SFB, unionsrätten och internationella avtal* kan du bland annat läsa om

- vad en bosättningsbaserad förmån är och hur man avgör om någon är försäkrad för en sådan förmån
- vad som gäller i gränsöverskridande situationer, det vill säga när två länder eller flera är involverade
- vad det innebär att förmånerna ingår i sakområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/04.

Det räcker inte med att Försäkringskassan konstaterar att en person är försäkrad i Sverige, utan han eller hon måste också uppfylla de andra villkor som gäller för förmånen enligt 5–7 kap. SFB. Det gäller exempelvis SFB:s bestämmelser om krav på uppehållstillstånd enligt 5 kap. 12 § SFB för personer som behöver ett sådant och bestämmelserna om förmåner vid utlandsvistelse. Du kan läsa mer om det i vägledningen (2017:01).

1.2 Boendetillägg vid utlandsvistelse

När den försäkrade befinner sig i ett land utanför EU/EES eller Schweiz är möjligheten att få boendetillägg begränsad. Då kan han eller hon bara få boendetillägg om utlandsvistelsen kan antas pågå i högst sex månader. Om en utlandsvistelse kan antas pågå längre tid än ett år finns det skäl att utreda om den försäkrade fortfarande ska anses vara bosatt här och därmed vara försäkrad för bosättningsbaserade förmåner enligt 5 kap. 3 § SFB. Läs mer i vägledningen (2017:01).

5 kap. 13 § SFB

För tid då en försäkrad inte vistas i ett land som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz kan förmåner som grundas på bosättning lämnas endast i de fall som avses i 14 och 15 §§.

5 kap. 14 § SFB

Förmåner får lämnas om utlandsvistelsen kan antas vara längst sex månader.
[...]

Om utlandsvistelsen redan vid utresan kan antas pågå längre än sex månader ska utbetalning av boendetillägg upphöra omedelbart. (5 kap. 14 § SFB)

Det finns särskilda bestämmelser om undantag från dessa huvudprinciper för vissa grupper. Det gäller utsända, statsanställda, personer som tillhör en annan stats beskickning, studerande och biståndsarbetare. (5 kap. 4–8 och 15 §§ SFB)

Exempel

Simone har boendetillägg. Hon kommer att vistas i USA i åtta månader. Hon anses fortfarande som bosatt i Sverige, eftersom hon inte planerar att stanna i USA i mer än ett år. Men eftersom hon ska stanna i över sex månader har hon inte längre rätt till boendetillägg.

Exempel

Ahmed har sjukpenning och boendetillägg. Han åker till Sydafrika för att bo hos sin dotter. Han planerar att stanna där i fem månader. Ahmed anses fortfarande bosatt i Sverige, eftersom han inte planerar att stanna i Sydafrika i mer än ett år. Han har också fortsatt rätt till boendetillägg, eftersom han inte planerar att stanna utomlands mer än sex månader. Om Ahmeds sjukpenning dras in under tiden som han vistas utomlands upphör dock rätten till boendetillägg.

Läs mer

I vägledningen (2017:1) kan du läsa mer om vad som gäller när den som får en förmån ska vistas utomlands.

2 Ansökan om boendetillägg

110 kap. 4 § SFB

Den som vill begära en förmån (sökanden) ska ansöka om den skriftligen. Detsamma gäller begäran om ökning av en förmån.

En ansökan om en förmån ska innehålla de uppgifter som behövs i ärendet och ska vara egenhändigt undertecknad. Uppgifter om faktiska förhållanden ska lämnas på heder och samvete.

Av bestämmelsen framgår att den som vill ha en förmån, i det här fallet boendetillägg, ska ansöka om det hos Försäkringskassan. Ansökan ska vara skriftlig. Den ska innehålla de uppgifter som behövs i ärendet och vara undertecknad av den som söker förmånen. Uppgifter om faktiska förhållanden ska lämnas på heder och samvete.

För att beräkna boendetillägget behöver Försäkringskassan uppgifter om den försäkrades civilstånd och om han eller hon har barn, se kapitel 4. De inkomster som ligger till grund för boendetillägget administreras och betalas ut av Försäkringskassan, och därför behöver inte den uppgiften finnas i ansökan.

När Försäkringskassan slutar att betala ut boendetillägg på grund av att den försäkrade inte längre får någon bidragsgrundande förmån, så måste den försäkrade ansöka på nytt om han eller hon senare får en ersättning som ger rätt till boendetillägg. (Prop. 2011/12:1 utgiftsområde 10 s. 94)

Om tiden utan bidragsgrundande förmån är kortare än en kalendermånad krävs det ingen ny ansökan, eftersom boendetillägget i en sådan situation inte upphör att betalas ut. Det beror på att boendetillägg, som är en månadsersättning, alltid betalas ut för en hel månad även om den ersättning som ger rätt till boendetillägg bara har betalats ut en dag i månaden. (Prop. 2011/12:1 utgiftsområde 10 s. 94)

Exempel

Lars beviljas sjukpenning och boendetillägg från och med januari. Den första april börjar han arbeta och får inte längre sjukpenning. Då upphör även rätten till boendetillägg. Lars får sjukpenning igen från och med juni och han skickar in en ny ansökan om boendetillägg. Han kan få boendetillägg igen från och med juni.

Exempel

Angelica får sjukpenning i särskilda fall och boendetillägg från och med mars. Den 16 maj börjar hon arbeta och får inte längre sjukpenning. Då upphör rätten till boendetillägg men hon får ändå boendetillägg utbetalat för hela maj. Angelica återinsjuknar den 25 juni och får åter sjukpenning i särskilda fall. Hon har då rätt till boendetillägg igen och får ersättning för hela juni. Hon behöver inte göra en ny ansökan eftersom det inte blir något uppehåll i utbetalningen av boendetillägg.

Den försäkrade ska också ansöka vid begäran om ökning av en förmån (110 kap. 4 § första stycket SFB). Det gäller för boendetillägg i de fall förhållandena ändras på så sätt att boendetillägg kan beviljas med en högre ersättningsnivå (prop. 2011/12:1 utgiftsområde 10 s. 94). Det blir aktuellt om den försäkrade

- skiljer sig
- upphör att vara registrerad partner eller sambo
- får barn och har färre än tre barn

Den försäkrade kan meddela Försäkringskassan att han eller hon vill ha boendetillägg på något annat sätt än genom att skicka in en skriftlig ansökan. I så fall ska Försäkringskassan informera om att han eller hon behöver göra en skriftlig ansökan, men den dag som det ursprungliga meddelandet kom in till Försäkringskassan ska betraktas som ankomstdag.

Om den försäkrade har en god man eller en förvaltare så är det han eller hon som undertecknar ansökan på heder och samvete, om det kan anses ingå i uppdraget, se vägledning (2004:7) *Förvaltningsrätt i praktiken*.

Läs mer

I vägledning (2004:7) *Förvaltningsrätt i praktiken* kan du även läsa om när en person inte kan underteckna sin ansökan, när ansökan är ofullständig och om avvisning av en ansökan.

3 Rätten till boendetillägg

103 c kap. 2 § SFB

En försäkrad som helt eller delvis har fått tidsbegränsad sjukersättning under det högsta antalet månader som sådan ersättning kan betalas ut enligt 4 kap. 31 § lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken har i de fall och under de närmare förutsättningar som anges i detta kapitel rätt till ett boendetillägg. Detta gäller även för en försäkrad vars rätt till aktivitetsersättning uppgör på grund av att han eller hon fyller 30 år.

Bestämmelsen innebär att för att en försäkrad ska ha rätt till boendetillägg ska han eller hon först ha fått något av följande:

- tidsbegränsad sjukersättning i maximalt antal månader enligt 4 kap. 31 § lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken
- aktivitetsersättning som upphör på grund av att han eller hon fyller 30 år.

Den försäkrade måste dessutom uppfylla de villkor som anges i 103 c kap. SFB. Se vidare avsnitt 3.1.

Bestämmelsen att en försäkrad har rätt till boendetillägg om hans eller hennes aktivitetsersättning upphör på grund av att han eller hon fyller 30 år gäller bara personer med aktivitetsersättning som fyllde 30 år i januari 2013 eller senare. (Prop. 2011/12:1, s. 98)

103 c kap. 3 § SFB

Rätten till boendetillägg inträder från och med månaden efter den då rätten till sådan tidsbegränsad sjukersättning eller aktivitetsersättning som avses i 2 § har upphört.

I bestämmelsen beskrivs att den försäkrade får rätt till boendetillägg från och med månaden efter den månad när hans eller hennes rätt till tidsbegränsad sjukersättning eller aktivitetsersättning upphörde. Om den tidsbegränsade sjukersättningen upphörde före den 1 januari 2012 kan den försäkrade dock beviljas boendetillägg tidigast från och med januari 2012 (ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna punkt 4).

3.1 Förmåner som ger rätt till boendetillägg

103 c kap 4 § SFB

Boendetillägg kan lämnas till den som omfattas av 2 § och som

1. får sjukpenning enligt 27 – 28 a kap., eller
2. får rehabiliteringspenning enligt 31 eller 31 a kap.

Bestämmelsen innebär att boendetillägg bara kan betalas till den som får en eller flera av följande bidragsgrundande förmåner:

- sjukpenning
- sjukpenning i särskilda fall
- rehabiliteringspenning
- rehabiliteringspenning i särskilda fall

Boendetillägg är en månadsersättning. Det innebär att den beviljas och betalas ut för hela kalendermånader. Det finns dock inget krav på att den förmån som ger rätt till boendetillägg ska ha betalats ut för en hel månad. Det innebär att den som fått någon av de bidragsgrundande förmånerna en dag i månaden har rätt till boendetillägg för hela månaden. (Prop. 2011/12:1 utgiftsområde 10 s. 94)

Övergångsbestämmelser

Enligt övergångsbestämmelserna kan den som deltar i det arbetsmarknadspolitiska programmet arbetslivsintroduktion (ALI), även efter 31 januari 2016, få boendetillägg så länge han eller hon är kvar i programmet.

Läs mer i bilagan *Övergångsbestämmelser och bestämmelser före den 1 januari och 1 februari 2016*.

3.2 Undantag från rätten till boendetillägg

103 c kap. 5 § SFB

Boendetillägg lämnas inte till den som har rätt till bostadstillägg enligt 101 kap.

Av bestämmelsen framgår att den som har rätt till bostadstillägg inte kan få boendetillägg. Det är alltså rätten till bostadstillägg som är avgörande. Det innebär att om en försäkrad har rätt till bostadstillägg men inte får det på grund av att inkomsten är för hög, så kan han eller hon ändå inte få boendetillägg.

Personer som har fyllt 30 men inte 65 år kan ha rätt till bostadstillägg om de har

- sjukersättning
- vilande sjukersättning
- rätt till sjukersättning som dock inte betalas ut på grund av reducering med arbetsinkomst, så kallad steglös avräkning
- änkepension på grund av dödsfall före år 2003

(101 kap. 3 och 6 §§ SFB).

Det finns även försäkrade som har rätt till bostadstillägg på grund av att de får särskild efterlevandepension eller hustrutillägg enligt övergångsregler (8 kap. 2 § första och andra punkten lagen [2010:111] om införande av socialförsäkringsbalken).

Läs mer

Reglerna för vilka som har rätt till bostadstillägg beskrivs i Pensionsmyndighetens vägledning (2010:5) *Bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd*.

3.3 Förmånstiden

Huvudregeln är att boendetillägg beviljas för samma tid som den försäkrade får någon av de förmåner som ger rätt till boendetillägg.

103 c kap. 6 § SFB

Boendetillägg lämnas från och med den månad den försäkrade får sådan ersättning som anges i 4 § till och med den månad sådan ersättning har lämnats.

Boendetillägg beviljas retroaktivt från och med den månad som den försäkrade ansöker från, men för högst tre månader före ansökan.

103 c kap. 7 § SFB

Boendetillägg lämnas från och med den månad som anges i ansökan, dock inte för längre tid tillbaka än tre månader före ansökningsmånaden.

Boendetillägg kan som längst beviljas till och med månaden före den månad som den försäkrade fyller 65 år.

103 c kap. 8 § SFB

Boendetillägg lämnas längst till och med månaden före den när den försäkrade fyller 65 år.

3.4 Behålla rätten till boendetillägg

En försäkrad som inte får någon av förmånerna som ger rätt till boendetillägg enligt avsnitt 3.1 måste skydda sin rätt till boendetillägg för att kunna få det i framtiden.

103 c kap. 9 § första stycket SFB

En försäkrad behåller sin rätt till boendetillägg under tid då

1. han eller hon förvärvsarbetar,
2. en sådan situation föreligger som anges i 26 kap. 11, 12 eller 14–18 §§ som grund för SGI-skydd, eller
3. han eller hon deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och får aktivitetsstöd eller står till arbetsmarknadens förfogande.

Enligt den **första punkten** skyddar den försäkrade sin rätt till boendetillägg när han eller hon arbetar. För att arbetet ska kunna utgöra den enda grunden för den försäkrade att behålla möjligheten att få boendetillägg krävs att arbetet är av en sådan omfattning att en SGI skulle kunna fastställas (prop. 2011/12:1, s. 73 och 82). Se vidare vägledning (2004:5) *Sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid*.

Enligt den **andra punkten** är rätten till boendetillägg skyddad när den försäkrade befinner sig i en av de situationer som beskrivs i 26 kap. 11, 12 eller 14–18 §§ SFB. Det innebär att skyddet gäller när den försäkrade

- studerar med studiestöd enligt studiestödslagen (1999:1395) eller under vissa omständigheter studerar med rätt till studiemedel
- får periodiskt ekonomiskt stöd enligt särskilda avtal mellan arbetsmarknadens parter
- är gravid och går ner i tid eller avbryter sitt förvärvsarbete tidigast sex månader före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten för födelsen
- är föräldraledig helt eller delvis avstår från förvärvsarbete för vård av barn, om han eller hon är förälder till barnet eller likställs med förälder och barnet inte har fyllt ett år
- fullgör tjänstgöring enligt lagen om totalförsvarsplikt eller genomgår militär utbildning inom Försvarsmakten som rekryt
- deltar i aktiviteter enligt en etableringsplan som avses i lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
- inte arbetar av någon anledning som ger rätt till sjukpenning, ersättning för arbetsresor i stället för sjukpenning, rehabiliteringsersättning eller i vissa fall ersättning från arbetsskadeförsäkringen
- avbryter sitt förvärvsarbete under högst tre månader i följd, även om avsikten är att förvärvsavbrottet ska pågå längre än tre månader.

Läs mer

Vad som gäller i dessa situationer beskrivs närmare vägledning (2004:5) *Sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid*.

Den **tredje punkten** handlar om skydd för personer i arbetsmarknadspolitiska program och arbetssökande. Den 1 mars 2015 infördes möjligheten i första stycket 3 att behålla rätten till boendetillägg för en försäkrad som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och är avstängd från aktivitetsstöd. Skyddet finns för att den försäkrade ska kunna få tillbaka boendetillägget när aktivitetsstöd börjar betalas ut igen om också övriga förutsättningar för ersättningen är uppfyllda.

Den försäkrade får även behålla rätten till boendetillägget om han eller hon blir avstängd från aktivitetsstödet på grund av att han eller hon

- inte har medverkat till att upprätta en individuell handlingsplan
- inte har lämnat en aktivitetsrapport till Arbetsförmedlingen inom utsatt tid
- inte har besökt eller tagit kontakt med Arbetsförmedlingen eller en kompletterande aktör vid en överenskommen eller på annat sätt bestämd tidpunkt
- vid *ett* tillfälle har avvisat någon insats, aktivitet eller annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd inom programmet
- utan giltig anledning har lämnat sitt arbete eller skilts från sitt arbete på grund av otillbörligt uppträdande

(2 § förordningen (2011:1526) om tillämpning av vissa bestämmelser om rätten att behålla sjukpenning i särskilda fall, rehabiliteringspenning i särskilda fall och boendetillägg).

Av 1 § förordningen (2011:1526) följer att den som är arbetslös anses stå till arbetsmarknadens förfogande när han eller hon är

- anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen, och
- aktivt söker och är beredd att anta ett erbjudet arbete i en omfattning som motsvarar minst en fjärdedel av heltidsarbete, dvs. ett arbete som motsvarar minst 10 timmar per vecka.

3.5 Upphörande av rätten till boendetillägg

Om den försäkrade vid någon tidpunkt inte skyddar sin rätt till boendetillägg upphör rätten för all framtid. Det betyder att även om den försäkrade senare skulle få en bidragsgrundande förmån kan han eller hon då inte beviljas boendetillägg.

103 c kap. 10 § SFB

Rätten till boendetillägg upphör när den försäkrade inte längre får sådan ersättning som anges i 4 § och inte heller uppfyller förutsättningarna i 9 §.

3.5.1 När måste den försäkrade börja skydda rätten till boendetillägg?

Eftersom rätten till boendetillägg inträder från och med månaden efter den månad som rätten till tidsbegränsad sjukersättning eller aktivitetsersättning upphör, måste den försäkrade uppfylla villkoren för att behålla rätten till boendetillägg senast den första vardagen efter att sjukersättningen eller aktivitetsersättningen upphörde (103 c kap. 3 § SFB). Det betyder att en försäkrad som exempelvis får sjukersättning till och med november måste uppfylla villkoren senast den 1 december. Bestämmelserna i 103 c kap. 9 och 10 §§ SFB är dock inte retroaktiva. Om den försäkrades sjukersättning upphörde före den 1 juli 2012 gäller övergångsbestämmelser och därför behöver han eller hon inte uppfylla villkoren förrän den 1 juli 2012 (ikraftträdande- och övergångsbestämmelser punkt 1).

I vissa situationer har den försäkrade en bidragsgrundande förmån och har därmed rätt till boendetillägg, men på grund av beräkningsreglerna för boendetillägg minskas tillägget till 0 kronor (103 d kap. 7–9 §§ SFB). Eftersom den försäkrade fortfarande får en bidragsgrundande förmån behöver han eller hon inte uppfylla villkoren i 103 c kap. 9 § SFB.

En strikt tolkning av 103 c kap. 10 § SFB innebär att om ansökan om en bidragsgrundande förmån avslås eller om ersättningen dras in, måste en försäkrad uppfylla villkoren i 103 c kap. 9 § SFB så fort han eller hon tagit del av beslutet om den bidragsgrundande förmånen. Men eftersom det krävs att en bidragsgrundande förmån betalas ut för att man ska kunna få boendetillägg, är det inte möjligt att fatta beslut om rätten till boendetillägg innan beslut tagits om den bidragsgrundande förmånen (103 c kap. 4 § SFB). Rent praktiskt fördröjs beslutet om rätten till boendetillägg ytterligare av att boendetillägg ska betalas ut månadsvis i efterskott (103 e kap. 5 § SFB). Anledningen till denna bestämmelse är att det är först då som Försäkringskassan kan veta att den försäkrade uppfyller villkoren för rätt till tillägget (prop. 2011/12:1 utgiftsområde 10 s. 96).

Den här beslutsordningen kan den försäkrade inte påverka. Därför är det inte rimligt att kräva att en försäkrad ska börja uppfylla villkoren för att behålla rätten till boendetillägg, innan han eller hon fått ett beslut. I enlighet med den praxis som gäller för SGI-skydd under utredningstiden bör rätten till boendetillägg vara skyddad fram till att

Försäkringskassan beslutar om boendetillägg, se vägledning (2004:5) *Sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid*.

Exempel

Pavel får hel sjukpenning från och med den 16 november. Helt boendetillägg betalas ut från och med december. Den 10 april året efter dras hans sjukpenning in.

Den 3 maj utreder Försäkringskassan om han har fortsatt rätt till boendetillägg och upptäcker då att sjukpenningen upphörde den 10 april. Försäkringskassan beslutar att dra in Pavels boendetillägg från och med maj. Pavel får beslutet om boendetillägg den 4 maj. I brevet informeras han om de villkor han måste uppfylla för att behålla möjligheten att få boendetillägg igen i framtiden.

Om Pavel senare ansöker om boendetillägg igen, behöver han bara ha uppfyllt något av villkoren från och med den 5 maj. Det beror på att Försäkringskassan under perioden 11 april–4 maj får anses ha utrett och beslutat om Pavels fortsatta rätt till boendetillägg.

4 Storleken på boendetillägget

Storleken på boendetillägget beror på om den försäkrade är gift eller ogift samt på antalet barn som finns i hushållet.

4.1 Gift och ogift

103 d kap. 2 § SFB

Helt boendetillägg lämnas för år räknat med högst

- 84 000 kronor till en ogift försäkrad, och
- 42 000 kronor till en gift försäkrad.

Ett registrerat partnerskap har samma rättsverkningar som ett äktenskap med vissa undantag. När det i SFB talas om make eller gift innefattar dessa begrepp också registrerad partner (3 kap. 1 § lagen [1994:1117] om registrerat partnerskap och 2 § lagen [2009:260] om upphävande av lagen [1994:1117] om registrerat partnerskap).

Vid beräkning av boendetillägg kan i vissa situationer den som är gift räknas som ogift och den som är ogift kan räknas som gift, se avsnitt 4.1.1 och 4.1.2. Det är samma bestämmelser som för bostadstillägg.

Läs mer

Bestämmelserna beskrivs i Pensionsmyndighetens vägledning (2010:5) *Bostadstillägg och äldre försörjningsstöd*.

4.1.1 Likställda med makar

103 b kap. 3 § SFB

Sambor likställs med makar när det gäller boendetillägg.

Om det på grund av omständigheterna är sannolikt att två personer är sambor, ska dessa likställas med sambor. Detta gäller inte om den som ansöker om boendetillägg eller den som sådant tillägg betalas ut till visar att de inte är sambor.

Begreppet sambor definieras enligt reglerna i 1 § första stycket sambolagen (2003:376). Tre kriterier ska vara uppfyllda för att två personer ska betraktas som sambor. Personerna ska

- bo stadigvarande tillsammans
- ha ett parförhållande
- ha ett gemensamt hushåll

Definitionen omfattar sambor av såväl motsatt som samma kön och innehåller inget krav på att samborna ska vara ogifta (prop. 2002/03:80 s. 43). Det innebär att man kan betraktas som sambo med en person trots att man är gift med en annan person.

Enligt andra stycket i bestämmelsen är det den sökande som ska visa att han eller hon är ensamstående när det kommer fram omständigheter som talar för motsatsen. Vid en sådan utredning är det viktigt att den personliga integriteten inte kränks och att den sökande är införstådd med att han eller hon själv råder över vilka uppgifter som han eller hon vill åberopa för att visa de faktiska boendeförhållandena.

4.1.2 Likställd med ogift

103 b kap. 4 § SFB

När det gäller boendetillägg ska en person som är gift men stadigvarande lever åtskild från sin make likställas med en ogift person, om inte särskilda skäl talar mot detta.

Även om två personer är gifta ska de i vissa fall anses vara ogifta. Det gäller när de stadigvarande lever separerade från varandra. Exempel på sådan separation är när den ena vistas varaktigt på vårdhem.

4.2 Förhöjt boendetillägg för barn

Har den försäkrade barn ska boendetillägget höjas.

103 d kap. 3 § SFB

Beloppen enligt 2 § ska höjas med

- 12 000 kronor till hushåll med ett barn,
- 18 000 kronor till hushåll med två barn, och
- 24 000 kronor till hushåll med tre eller flera barn.

Med barn avses sådana barn som enligt 96 kap. berättigar till bostadsbidrag.

Av andra stycket följer att en person får förhöjt boendetillägg om han eller hon

- har vårdnaden om ett barn och varaktigt bor tillsammans med barnet
- på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem
- har tagit emot barn för vård i familjehem efter en myndighets beslut, om barnet beräknas bo i hemmet under minst tre månader
- har barn som inte varaktigt bor hemma på grund av vård eller undervisning, men som vistas i hemmet under minst så lång tid varje år som motsvarar normala skolfrier
- är förälder till ett barn under 18 år men barnet bor i ett familjehem eller i ett hem för vård eller boende, om det finns särskilda skäl för att bevilja bidrag.

Som barn räknas enligt 95 kap. 5 § 3 SFB den som är

- under 18 år, eller
- över 18 år och får studiehjälp eller förlängt barnbidrag enligt 2 kap. studiestödslagen (1999:1395).

Villkoret för att få förhöjt boendetillägg är att föräldern åtminstone tidvis bor tillsammans med barnet. Begreppet tidvis definieras som för bostadsbidrag (prop. 2011/12:1 utgiftsområde 10 s. 77). Det innebär att om barnet bor hos föräldern minst 30 dagar per år räknas det som tidvis boende (RAR 2001:8 till 96 kap. 6 § SFB).

Observera också att bostadsbidrag enligt 96 kap. 6 § SFB för tidvis boende barn bara lämnas om bostaden

- omfattar minst två rum utöver kök eller kokvrå, och
- har en bostadsyta som uppgår till minst 40 kvadratmeter.

Samma regler gäller för boendetillägg (103 d kap. 3 § andra stycket SFB).

Om en förälder är inneboende och tidvis har barn boende hos sig, kan han eller hon dock inte få förhöjt boendetillägg. Anledningen är att man inte kan vara inneboende och få bostadsbidrag för tidvis boende barn (96 kap. 3 § SFB).

Läs mer

I vägledning (2004:10) *Bostadsbidrag till barnfamiljer och ungdomar* kan du läsa mer om vilka barn som ska räknas med.

Exempel

Göran och Annika har två hemmavarande barn. Göran har också ett barn som bor hos honom och Annika varannan vecka. Göran får sjukpenning i särskilda fall och boendetillägg. Eftersom Göran har tre barn som bor hos honom i minst 30 dagar per år har han rätt till förhöjt boendetillägg med 24 000 kronor per år.

103 d kap. 4 § SFB

Om boendetillägg lämnas till båda makarna ska beloppen enligt 3 § delas lika mellan dem.

Att beloppen ska delas lika mellan makarna gäller oavsett vem som är förälder till barnet och vem som har vårdnaden om barnet (prop. 2011/12:1 utgiftsområde 10 s. 95).

Exempel

Ingrid och Marcus har två hemmavarande barn. Ingrid får sjukpenning i särskilda fall och Marcus får rehabiliteringspenning i särskilda fall. Både Ingrid och Marcus får boendetillägg. Förhöjt boendetillägg för två barn är 18 000 kronor. Eftersom beloppet ska delas mellan Ingrid och Marcus har var och en av dem rätt till förhöjt boendetillägg med 9 000 kronor per år.

Om boendetillägg betalas till två föräldrar som inte bor tillsammans kan båda ha rätt till förhöjt boendetillägg för samma barn. Det beror på att även den förälder som bara tidvis bor tillsammans med barnet kan ha ökade boendekostnader (prop. 2011/12:1 utgiftsområde 10 s. 77). Eftersom föräldrarna inte bor tillsammans ska inte beloppet för barn delas mellan dem.

5 Bidragsgrundande inkomst

Kapitlet beskriver vad bidragsgrundande inkomst (BGI) är, hur den beräknas och hur den påverkar boendetillägget.

103 d kap. 6 § första stycket SFB

Den bidragsgrundande inkomsten är den ersättning som lämnas i form av

1. sjukpenning enligt 27 och 28 kap.
2. sjukpenning i särskilda fall enligt 28 a kap.,
3. rehabiliteringspenning enligt 31 kap.,
4. rehabiliteringspenning i särskilda fall enligt 31 a kap., eller
5. aktivitetsstöd.

En försäkrads BGI utgörs alltså av den ersättning som betalas i form av de förmåner som räknas upp i bestämmelsen.

103 d kap. 5 § SFB

När det gäller boendetillägg avses med bidragsgrundande inkomst den inkomst enligt 6 § för år räknat, som den försäkrade kan antas komma att få under den närmaste tiden.

Beräkningen av den bidragsgrundande inkomsten ska göras utifrån förhållandena den första dagen som sådan ersättning lämnas som enligt 103 c kap. 4 och 7 §§ kan ge rätt till boendetillägg. Om denna ersättning inte lämnas som hel förmån ska inkomsten beräknas som om hel förmån lämnas.

BGI är den inkomst per år som den försäkrade kan antas komma att få under den närmaste tiden. Beräkningen görs utifrån förhållandena den första dagen som den försäkrade får en ersättning som kan ge rätt till boendetillägg. Man räknar med hel ersättning även om den försäkrade får partiell sjukpenning eller rehabiliteringspenning. Om en försäkrad till exempel får halv sjukpenning måste denna därför räknas om till hel sjukpenning innan årsbeloppet kan beräknas.

Aktivitetsstöd beräknas till ett bestämt belopp per dag (10 kap. 6 § FEA). Även när ersättningen minskas för att det program som ger rätt till aktivitetsstödet är på deltid, så ses inte aktivitetsstödet som en partiell förmån. När det gäller beräkning av boendetillägg ses aktivitetsstöd därför alltid som en hel förmån och behöver aldrig räknas om från partiell till hel förmån.

Uttrycket "den närmaste tiden" betyder att det ska vara en så aktuell inkomst som möjligt. Årsbeloppet konstrueras normalt genom att den bidragsgrundande dag-ersättningen från sjukförsäkringen, till exempel sjukpenning, multipliceras med 365. Aktivitetsstödet multipliceras med 260. (Prop. 2011/12:1 utgiftsområde 10 s. 79)

Exempel

Lillian får hel sjukpenning i särskilda fall med 160 kronor per dag. Hennes BGI fastställs till 58 400 kronor (160 x 365).

Exempel

Hugo får hel sjukpenning med 320 kronor per dag. Hans BGI fastställs till 116 800 kronor (320 x 365).

Exempel

Karim får halv sjukpenning i särskilda fall med 80 kronor per dag. Hans BGI ska beräknas på hela sjukpenningen, det vill säga 160 kronor per dag. BGI fastställs till 58 400 kronor per år (160 x 365).

5.1 BGI med arbetstidsberäknad sjukpenning

I ett fåtal fall konstrueras årsbeloppet från sjukförsäkringen inte genom att dag-ersättningen multipliceras med 365. Det gäller då den bidragsgrundande förmånen är arbetstidsberäknad i stället för kalenderdagsberäknad.

Arbetstidsberäknad ersättning betalas bara ut för de timmar eller dagar som den försäkrade skulle ha arbetat. Normalt sett är därför ersättningen per dag högre än när ersättningen är kalenderdagsberäknad. Att då multiplicera dagersättningen med 365 skulle ge en för hög BGI. Om förmånen är arbetstidsberäknad ska dagersättningen i stället multipliceras med den försäkrades årsarbetstid – 260 dagar eller 2 080 timmar för ett heltidsarbete.

Förmåner som kan betalas ut antingen som arbetstidsberäknad eller kalenderdagsberäknad ersättning är sjukpenning och sjukpenning i förebyggande syfte (28 kap. 2 § SFB).

Förmåner som alltid betalas ut som kalenderdagsberäknad ersättning är rehabiliteringspenning (31 kap. 10 § SFB) och sjukpenning eller rehabiliteringspenning i särskilda fall (28 a kap. och 31 a kap. SFB). Läs mer i vägledning (2015:1) *Sjukpenning, rehabilitering och rehabiliteringspenning*.

5.2 BGI med flera bidragsgrundande förmåner

Flera av förmånerna som ingår i BGI kan beviljas och betalas ut samtidigt. De kombinationer som kan förekomma är

- sjukpenning och sjukpenning i särskilda fall
- rehabiliteringspenning och rehabiliteringspenning i särskilda fall
- rehabiliteringspenning och sjukpenning i särskilda fall
- aktivitetsstöd och sjukpenning
- aktivitetsstöd och rehabiliteringspenning

När sjukpenning i särskilda fall eller rehabiliteringspenning i särskilda fall betalas ut som en tilläggsförmån till sjukpenning eller rehabiliteringspenning så är det högsta sammanlagda beloppet per dag 160 kronor. BGI kan därför beräknas på samma sätt som om den försäkrade bara har sjukpenning eller rehabiliteringspenning i särskilda fall.

Om både sjukpenning eller rehabiliteringspenning och aktivitetsstöd har betalats ut behöver beloppen räknas fram separat för respektive förmån. Det är dagsbeloppet för respektive förmån efter minskning på grund av reglerna om sammanträffande av förmån enligt 107 kap. 2 § SFB och 5 kap. 4 § FEA som ska räknas som dagbelopp.

För en försäkrad som får rehabiliteringspenning och sedan en utbetalning av aktivitetsstöd så minskas aktivitetsstödet med det som han eller hon har fått i rehabiliteringspenning för samma dag (5 kap. 4 § FEA). Det är beloppet efter minskning som ska räknas med i den bidragsgrundande inkomsten och multipliceras med 260 dagar.

För en försäkrad som får aktivitetsstöd och sedan en utbetalning av rehabiliteringspenning så minskas rehabiliteringspenningen med aktivitetsstödet för samma dag. Det är beloppet efter minskning som ska räknas med i den bidragsgrundande inkomsten och multipliceras med 365 dagar.

Om det inte finns något belopp för rehabiliteringspenning kvar att betala ut så betalas bara rehabiliteringspenning för lördag och söndag. Då ska beloppet räknas om till ett årsbelopp genom att multiplicera ersättningen per dag med 104 dagar som är antalet lördagar och söndagar under ett år.

Exempel

Siegfried får halv sjukpenning med 76 kronor per dag och tre fjärdedels sjukpenning i särskilda fall med 44 kronor per dag, sammanlagt 120 kronor per dag (76 + 44). Hans BGI beräknas på hel sjukpenning, det vill säga 160 kronor per dag. BGI fastställs till 58 400 kronor per år (160 x 365).

I vissa fall kan man ha rätt till sjukpenning eller rehabiliteringspenning samma dagar som man får aktivitetsstöd. BGI beräknas då enligt vad som gäller när fler bidragsgrundande förmåner ingår.

Exempel

Roy får halv sjukpenning med 110 kronor per dag och aktivitetsstöd med 350 kronor per dag. Sjukpenningdelen av hans BGI ska beräknas på hel sjukpenning, det vill säga 220 kronor per dag (110 x 2). Sjukpenningdelen av Roys BGI fastställs till 80 300 kronor (220 x 365) och aktivitetsstödsdelen till 91 000 kronor (350 x 260). Sammanlagd BGI beräknas till 171 300 kronor per år (80 300 + 91 000).

5.2.1 Sjukpenning och sjukpenning i förebyggande syfte samtidigt

Den försäkrade kan få både partiell sjukpenning och partiell förebyggande sjukpenning under samma dag. Förmånernas omfattning bestäms i förhållande till samma arbetstid. Det innebär att en försäkrad som får en fjärdedels sjukpenning som mest kan få tre fjärdedels förebyggande sjukpenning samma dag. Beräkningssättet blir därför i grunden detsamma som när den försäkrade har både sjukpenning och sjukpenning i särskilda fall, men påverkas också av om förmånerna är arbetstids- eller kalenderdagsberäknade.

Om både sjukpenning och sjukpenning i förebyggande syfte är kalenderdagsberäknade eller arbetstidsberäknade

Om både sjukpenning och förebyggande sjukpenning är kalenderdagsberäknade så har ersättningen för respektive förmån beräknats på samma grunder. Vid samma

omfattning bör då också ersättningen vara samma. BGI kan därför beräknas genom att välja en av förmånerna och multiplicera en dag med hel ersättning med 365.

Om båda förmånerna är arbetstidsberäknade kan BGI beräknas på samma sätt, förutom att en dag med hel ersättning multipliceras med den försäkrades registrerade årsarbetstid.

Exempel

Maja får en fjärdedel kalenderdagsberäknad sjukpenning och en fjärdedel kalenderdagsberäknad förebyggande sjukpenning samma dag. Varje förmån ger 120 kronor per dag vid en fjärdedels ersättning. Hel förmån ger därför 480 kronor per dag (120 x 4). Majas BGI fastställs till 175 200 kronor (480 x 365).

5.3 BGI när den försäkrade är delvis arbetslös

En försäkrad som är delvis arbetslös och sjuk kan under de första fjorton dagarna av sjukperioden ha rätt till både sjukpenning från Försäkringskassan och sjuklön från sin arbetsgivare. När sjuklöneperioden upphör får den försäkrade bara sjukpenning. Eftersom sjukpenningen då betalas ut både för den arbetslösa och för den förvärvsarbetande delen, blir sjukpenningen högre utan att omfattningen ändras. Läs vidare i vägledning (2015:1) *Sjukpenning, rehabilitering och rehabiliteringspenning*.

När sjukpenningen höjs efter sjuklöneperiodens slut ska BGI och därmed även boendetillägget räknas om följande månad (103 e kap. 2–4 §§ SFB). Det kan innebära att den försäkrades BGI blir så hög att hela boendetillägget minskas bort. Läs mer om minskning i kapitel 6.

Exempel

Den högsta möjliga sjukpenningen för en arbetslös försäkrad är 543 kronor per dag. Jan är delvis arbetslös och har en SGI som skulle ge honom mer än 543 kronor per dag – hans SGI är alltså över taket för arbetslösa. Det har betydelse för hur hans sjukpenning ska beräknas.

Jan blir sjuk och bedöms ha rätt till hel sjukpenning som arbetslös. Under de första 14 dagarna av sjukperioden får han också sjuklön från arbetsgivaren eftersom han på grund av sjukdom inte kan utföra sitt arbete. Sjukpenningen som betalas ut under de första 14 dagarna omfattar bara den andel som Jan anses som arbetslös. Enligt beräkningsreglerna för sjukpenning ger det honom 262 kronor per dag i hel sjukpenning. Jans BGI fastställs därmed till 95 630 kronor (262 x 365).

Jan är ensamstående med ett barn och har därför rätt till 96 000 kronor i boendetillägg. Hans BGI gör att årsbeloppet minskas med 26 061 kronor till 69 939 kronor (96 000 – 26 061).

När sjuklöneperioden upphör har Jan fortfarande helt nedsatt arbetsförmåga. Han får då även ut den sjukpenning som motsvarar hans förvärvsarbetande del. Jans sjukpenning blir därmed 552 kronor per dag och hans BGI räknas om till 201 480 kronor (552 x 365).

Eftersom Jans BGI har höjts ska hans boendetillägg räknas om från följande månad. Hans nya BGI gör att boendetillägget ska minska med 100 156 kronor. Jans boendetillägg blir 0 kronor eftersom hela årsbeloppet minskas bort (96 000 – 100 156).

5.4 BGI när den försäkrade får livränta

103 d kap. 6 § andra stycket SFB

Till den bidragsgrundande inkomsten enligt första stycket ska läggas sådan livränta som lämnas till den försäkrade enligt 41 eller 43 kap.

Motiveringen till bestämmelsen är att den som samtidigt får livränta och någon av de ersättningar som grundar rätten till boendetillägg inte ska bli överkompenserad. Livräntan i sig ger dock inte rätt till boendetillägg (prop. 2011/12:1 utgiftsområde 10 s. 79).

Hänvisningarna till 41 och 43 kap. innebär att med sådan livränta menas arbets-skadelivränta och livränta från det statliga personskadeskyddet.

Exempel

Ulla får sjukpenning och livränta. Hon får 200 kronor per dag i sjukpenning och 18 250 per år i livränta. Ullas BGI fastställs till 91 250 kronor per år $([200 \times 365] + 18\,250)$.

Andra beräkningsregler gäller om den försäkrade får sjukpenning i särskilda fall, eller rehabiliteringspenning i särskilda fall i samband med livränta. I dessa situationer påverkas beräkningen av den försäkrades BGI genom att livräntan helt eller delvis minskar de andra förmånerna.

Läs mer

Hur sjukpenning eller rehabiliteringspenning i särskilda fall minskas med livränta beskrivs närmare i vägledning (2015:1) Sjukpenning, rehabilitering och rehabiliteringsersättning.

Exempel

Martin får livränta med 39 496 kronor per år. Han får också tre fjärdedels sjukpenning i särskilda fall. Beloppet före avdrag för livränta är 120 kronor per dag.

Avdrag för livränta görs med 108 kronor per dag $(39\,496/365 = 108,2)$. Sjukpenning i särskilda fall betalas ut med 12 kronor $(120-108)$.

Martins BGI ska beräknas som om han fick hel sjukpenning i särskilda fall, det vill säga 160 kronor per dag. Efter avdrag för livränta blir beloppet 52 kronor per dag $(160-108)$.

Martins BGI fastställs till 58 476 kronor $([52 \times 365] + 39\,496)$.

Exempel

Birger får livränta med 10 007 kronor per år. Han får också tre fjärdedels sjukpenning i särskilda fall och halv sjukpenning. Det är bara sjukpenning i särskilda fall som minskas med livräntan. Beloppet före avdrag för livränta är 40 kronor per dag. Sjukpenningen är 80 kronor per dag. Sammanlagt får Birger 120 kronor per dag.

Avdrag för livränta görs med 27 kronor per dag ($10\,007/365 = 27,4$).
Sjukpenning i särskilda fall betalas ut med 13 kronor per dag (40–27).
Tillsammans med sjukpenningen får Birger 93 kronor per dag (80+13).

Birgers BGI ska beräknas som om han fick hel ersättning. För kombinationen sjukpenning och sjukpenning i särskilda fall är därför beloppet före avdrag för livränta 160 kronor per dag. Efter avdrag för livränta är beloppet 133 kronor per dag (160–27).

Birgers BGI fastställs till 58 552 kronor ($[133 \times 365] + 10\,007$).

Exempel

Panagiota får livränta med 22 333 kronor per år. Hon får också halv sjukpenning i särskilda fall och halv sjukpenning. Det är bara sjukpenning i särskilda fall som minskas med livräntan. Beloppet före avdrag för livränta är 26 kronor per dag. Sjukpenningen är 54 kronor per dag. Sammanlagt får Panagiota 80 kronor per dag.

Avdrag för livränta görs med 61 kronor per dag ($22\,333/365 = 61,2$).
Sjukpenning i särskilda fall minskas därför till 0 kronor per dag (26–61), vilket innebär att hon får sjukpenning med 54 kronor per dag.

Panagiotas BGI ska beräknas som om hon fick hel sjukpenning, det vill säga 108 kronor per dag. Hennes BGI fastställs till 61 753 kronor ($[108 \times 365] + 22\,333$).

I vissa fall minskas också aktivitetsstödet med livräntan. I sådana fall beräknas BGI som vanligt utifrån det minskade aktivitetsstödet. Därefter läggs livräntan till den framräknade summan. Bestämmelserna om det beskrivs i vägledning (2009:2) *Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning vid arbetsmarknadspolitiska program*.

6 Minskning och andelsberäkning av boendetillägg

Storleken på boendetillägget beror på om den försäkrade är gift eller ogift och på hur många barn han eller hon har, se kapitel 4. Det framräknade beloppet minskas med hänsyn till den bidragsgrundande inkomstens storlek. Därefter görs en andelsberäkning om den försäkrade har partiell ersättning.

6.1 Minskning av boendetillägg

103 d kap. 7 § SFB

Boendetillägget enligt 2–4 §§ ska minskas med 70 procent av den bidragsgrundande inkomsten enligt 5 och 6 §§ som överstiger 58 400 kronor.

Av bestämmelsen framgår att det boendetillägg som har räknats fram enligt 103 d kap. 2–4 §§ SFB kan minskas med hänsyn till inkomster. Boendetillägget ska minskas med 70 procent av den försäkrades bidragsgrundande inkomst enligt 103 d kap. 5 och 6 §§ som överstiger 58 400 kronor.

Fribeloppet på 58 400 kronor innebär att den som får det lägsta aktivitetsstödet eller en ersättning i särskilda fall får ett oreducerat boendetillägg.

Exempel

Kerstins BGI beräknades till 100 000 kronor per år. Hennes boendetillägg ska minskas med 70 procent av den inkomst som överstiger 58 400 kronor:

$$100\,000 - 58\,400 = 41\,600 \text{ kronor.}$$

$$41\,600 \times 70 \text{ procent} = 29\,120 \text{ kronor.}$$

Kerstins boendetillägg minskas med 29 120 kronor.

6.2 Andelsberäkning vid partiell ersättning

103 d kap. 8 § första stycket SFB

Boendetillägget enligt 7 § lämnas med samma andel som den ersättning som grundar rätt till boendetillägg lämnas med.

Det boendetillägg som har räknats fram enligt 103 d kap. 7 § SFB ska andelsberäknas. Det innebär att den försäkrade ska få samma andel boendetillägg (förmånsnivå) som han eller hon fått av den boendetilläggsgrundande ersättningen. Om den försäkrade fick halv förmån, ska han eller hon alltså få hälften av det boendetillägg som räknats fram enligt 103 d kap. 7 § SFB.

Exempel

Mats får hel sjukpenning och har därför rätt till helt boendetillägg.

Exempel

Amina får halv rehabiliteringspenning och har därför rätt till halvt boendetillägg.

103 d kap. 8 § andra stycket SFB

Om såväl sjukpenning enligt 6 § 1 som sjukpenning i särskilda fall enligt 6 § 2 lämnas samtidigt ska en andelsberäkning göras i förhållande till den sjukpenning som lämnas enligt 6 § 2. Motsvarande gäller i de fall rehabiliteringspenning lämnas enligt 6 § 3 och 4.

Bestämmelsen innebär att om den försäkrade får sjukpenning och sjukpenning i särskilda fall för samma tid ska boendetillägget andelsberäknas i förhållande till sjukpenning i särskilda fall. Motsvarande gäller om den försäkrade får både rehabiliteringspenning och rehabiliteringspenning i särskilda fall.

Exempel

Lars får en fjärdedels sjukpenning och halv sjukpenning i särskilda fall. Han har därför rätt till halvt boendetillägg.

När den försäkrade har både partiell sjukpenning och partiell sjukpenning i förebyggande syfte under samma dag finns det ingen uttalad regel i lagstiftningen om hur andelsberäkningen ska gå till. Oavsett om respektive ersättning är arbetstidsberäknad eller kalenderdagsberäknad så har rätten till ersättning dock bedömts i förhållande till samma arbetstid. Försäkringskassans tolkning av 103 d kap. 8 § första stycket SFB är därför att omfattningen på den försäkrades ersättning för en dag ska vara summan av de båda partiella ersättningarna. En försäkrad som får en fjärdedels sjukpenning och en fjärdedels förebyggande sjukpenning bör därmed anses få halv bidragsgrundande förmån och ha rätt till halvt boendetillägg.

7 Samordning med preliminärt bostadsbidrag

Preliminärt bostadsbidrag och boendetillägg ska samordnas eftersom bidragen täcker samma bostadskostnader. För att underlätta beskrivningen av samordning, redovisas både månads- och årsbeloppen på förmånerna i det här kapitlet.

103 d kap. 9 § SFB

Boendetillägget enligt 8 § ska minskas med det belopp som lämnas som preliminärt bostadsbidrag enligt 98 kap.

Om boendetillägg lämnas till båda makarna ska boendetillägget till vardera maken minskas med halva det preliminära bostadsbidraget enligt första stycket.

När en försäkrad får boendetillägg och preliminärt bostadsbidrag för samma kalendermånad ska det preliminära bostadsbidraget dras av från boendetillägget. När det preliminära bostadsbidraget är större än boendetillägget minskas boendetillägget till noll kronor.

Om boendetillägget betalas till båda makarna minskas boendetillägget till vardera maken med halva det preliminära bostadsbidraget.

Exempel

Carl-Einar har efter minskning på grund av hög BGI rätt till ett boendetillägg med 4 593 kronor per månad (55 120 kronor per år). Han får även preliminärt bostadsbidrag med 1 200 kronor per månad (14 400 kronor per år). Hans boendetillägg ska därför minskas med 1 200 kronor vilket gör att Carl-Einar har rätt till 3 393 kronor i boendetillägg per månad (40 720 kronor per år).

Övergångsbestämmelser om samordning med bostadstillägg

Det finns övergångsbestämmelser för samordning av boendetillägg för tid innan den 1 januari 2016 för en försäkrad vars make har bostadstillägg.

Läs mer i bilagan *Övergångsbestämmelser och bestämmelser före den 1 januari och 1 februari 2016*.

8 Omprövning av boendetillägg

Om något förhållande ändras som kan påverka boendetilläggets storlek, ska boendetillägget omprövas. Omprövningen kan leda antingen till högre eller lägre boendetillägg.

103 e kap. 2 § SFB

Boendetillägget ska omprövas när något förhållande som påverkar tilläggets storlek har ändrats.

Boendetillägget ska också omprövas om den försäkrade beviljas en annan bidragsgrundande förmån. Glappet i utbetalningen som uppstår på grund av karensdagar eller karenstid för sjukpenning räknas inte som ett avbrott, vilket innebär att rätten till boendetillägg finns kvar. Du kan läsa mer i prop. 2011/12:1 utgiftsområde 10, s. 96.

103 e kap. 4 § SFB

En ändring av boendetillägget ska gälla från och med månaden efter den månad då anledningen till ändring har uppkommit. Om ändringar av samma slag har skett flera gånger under månaden ska endast den senaste ändringen beaktas. Gäller det höjning av tillägget ska även 103 c kap. 7 § beaktas.

Bestämmelsen innebär att boendetillägget ändras månaden efter den månad som någon förändring av inkomst m.m. har gjorts.

8.1 Ändringar av samma slag

Om ändringar av samma slag skett flera gånger under månaden, till exempel när omfattningen av den bidragsgrundande förmånen ändras, ska Försäkringskassan bara ta hänsyn till den senaste ändringen när vi räknar om boendetillägget. Därför saknar det betydelse om den försäkrades bidragsgrundande förmån ändras till exempel den 2 eller 20 mars. Det är ändringen den 20 mars som ska beaktas när boendetillägget räknas om för april.

Exempel

Kim får hel rehabiliteringspenning för perioden 1–29 mars och halv rehabiliteringspenning för perioden 30 mars–30 april. Boendetillägget ska räknas om från och med april eftersom boendetillägget räknas om först från och med månaden efter den månad när ändringen har skett. Rehabiliteringspenningens omfattning ändrades den 30 mars. Det innebär att Kim har rätt till helt boendetillägg för mars och halvt boendetillägg för april.

Exempel

Lisa får hel sjukpenning för perioden 1–30 juni och halv sjukpenning för perioden 1 juli–30 september. Sjukpenningens omfattning ändras alltså den 1 juli. Boendetillägget räknas om månaden efter den månad då

ändringen skett. Det innebär att Lisa har rätt till helt boendetillägg för juni och juli samt halvt boendetillägg för augusti och september.

Exempel

Alexander får hel sjukpenning för perioden 1 januari–1 februari. För perioden 2–28 februari får han halv sjukpenning och hela mars har han tre fjärdedels sjukpenning. Sjukpenningens omfattning ändras alltså den 2 februari och den 1 mars. Det innebär att Alexander har rätt till helt boendetillägg för januari och februari samt halvt boendetillägg för mars. Eftersom Alexander inte har någon sjukpenning i april har han inte rätt till boendetillägg den månaden. Ändringen den 1 mars får alltså aldrig någon effekt eftersom det inte finns något boendetillägg att räkna om för april.

8.2 Ändringar av olika slag

Om ändringarna inte är av samma slag, till exempel om både sjukpenningnivån och den försäkrades samboförhållanden har ändrats, ska båda ändringarna beaktas vid beräkning av boendetillägget nästa månad (prop. 2011/12:1 utgiftsområde 10 s. 96).

8.3 Samordning och ändrade förhållanden

I vissa situationer kan en och samma händelse göra att rätten till boendetillägg och preliminärt bostadsbidrag påverkas. Det gör att det blir aktuellt att både samordna och ompröva ändrade förhållanden. (103 d kap. 9 § och 103 e kap. 2 och 4 §§ SFB)

Exempel

Bruce har två barn som ger honom rätt till högre boendetillägg och han får också preliminärt bostadsbidrag. Den 9 juni slutar hans äldsta barn gymnasiet. Därför ska såväl boendetillägget som det preliminära bostadsbidraget ändras. Båda förmånerna sänks från och med juli. När förmånerna samordnas blir det Bruces boendetillägg för juli som minskas med hans preliminära bostadsbidrag för juli.

Exempel

Max får boendetillägg och han är gift med Caroline. Den 1 september föder hon deras första gemensamma barn. Eftersom de nu har barn ansöker Max om högre boendetillägg från och med september och paret ansöker om preliminärt bostadsbidrag från och med samma månad. Max har rätt till högre boendetillägg först från och med oktober. Men paret har rätt till preliminärt bostadsbidrag redan från och med september. Eftersom Max har beviljats boendetillägget ska det samordnas med det preliminära bostadsbidraget redan från och med september.

8.4 Underrättelse och kommunikering

Huvudregeln är att en försäkrad ska bli underrättad om att boendetillägget kommer att räknas om. I vissa situationer får boendetillägget dock räknas om utan att Försäkringskassan behöver underrätta den försäkrade.

103 e kap. 3 § SFB

Boendetillägget får räknas om utan föregående underrättelse om den bidragsgrundande inkomsten enligt 103 d kap. 6 § ändras.

Det som anges i första stycket gäller också när ändring sker av

- förmånsnivån i de förmåner som anges i 103 c kap. 4 §, eller
- preliminärt bostadsbidrag enligt 98 kap.

För tid innan den 1 januari 2016 behöver inte ändringar i makes eller sambos bostadstillägg kommuniceras före beslut.

Enligt bestämmelsen får boendetillägget räknas om utan att vi underrättar den försäkrade vid ändringar av

- den bidragsgrundande inkomsten
- förmånsnivån för de ersättningar som ger rätt till boendetillägg
- preliminärt bostadsbidrag.

Boendetillägget ska omprövas när ett förhållande som påverkar tilläggets storlek har ändrats och ändringen av boendetillägget gäller från och med månaden efter det att ändringen har uppkommit. Det gäller bara när förhållandena har ändrats under en och samma förmånsperiod. Det är ändå möjligt för en försäkrad att ha två eller flera perioder med boendetillägg som löper i en följd, utan att han eller hon behöver komma in med en ny ansökan däremellan. (103 e kap. 2 och 4 §§ SFB)

9 Beslut och utbetalning

103 e kap. 5 § SFB

Boendetillägg betalas ut månadsvis i efterskott.

Årsbeloppet ska avrundas till närmaste hela kronotal som är delbart med tolv.

När det står klart att en försäkrad uppfyller villkoren för att få boendetillägg ska boendetillägget betalas ut. Men Försäkringskassan kan inte veta om villkoren är uppfyllda förrän det har gått en hel månad, och det är därför boendetillägget betalas ut månaden efter att rätten till boendetillägget har uppkommit. Det årsbelopp som har räknats fram ska avrundas så att månadsbeloppet alltid blir i helt kronotal.

Exempel

Årsbeloppet är 50 133 kronor. Närmast hela kronotal som kan delas med tolv är 50 136.

$50\,133/12 = 4\,177,75$ som avrundas till 4 178.

$4\,178 \times 12 = 50\,136$.

Exempel

Goran får hel sjukpenning i särskilda fall i oktober och november och har därför rätt till helt boendetillägg för samma månader. Från och med december är han frisk och har inte längre rätt till boendetillägg. Gorans boendetillägg för oktober betalas ut i november; tillägget för november betalas ut i december.

Exempel

Emmie får halv sjukpenning 1 maj–10 juni och hel sjukpenning 11–27 juni, därefter är hon frisk. Emmie har rätt till halvt boendetillägg för maj som betalas ut i juni. Den 11 juni sker en ändring av sjukpenningnivån, men ändringen påverkar inte beräkningen av boendetillägget förrän i juli. Emmie har därmed rätt till halvt boendetillägg även för juni, som betalas ut i juli. Det blir samtidigt Emmies sista utbetalning av boendetillägg. Anledningen är att hon inte får sjukpenning i juli – hon har därför inte rätt till boendetillägg för juli. Ändringen från halv till hel sjukpenning den 11 juni får inget genomslag eftersom det inte finns något boendetillägg att räkna om för juli.

Försäkringskassan beslutar om boendetillägg efter att en ansökan har handlagts. Därefter prövar Försäkringskassan varje månad rätten till och storleken på boendetillägget vilket då framgår av det utbetalningsbeskedet som den försäkrade får.

9.1 Boendetillägg och kommunicering

Förutom de undantag som räknas upp i 103 e kap. 3 § SFB så gäller kommuniceringskyldigheten enligt 25 § FL också för boendetillägg. Kommuniceringskyldigheten beskrivs närmare i vägledning (2004:7) *Förvaltningsrätt i praktiken*.

Det är viktigt att alltid noga analysera vilken av ovanstående paragrafer som är styrande, så att kommunikeringen går rätt till. Till exempel får boendetillägg enligt 103 e kap. 3 § SFB räknas om utan föregående underrättelse om den försäkrades preliminära bostadsbidrag ändras. Om ett barn upphör att ge rätt till högre boendetillägg finns dock inget stöd i bestämmelserna om boendetillägg för att räkna om ersättningen utan föregående underrättelse. Innan nytt beslut kan fattas måste Försäkringskassan kommunicera den försäkrade om det inte är han eller hon själv som har informerat Försäkringskassan om ändringen.

9.2 Sammanträffande av förmåner vid retroaktiv utbetalning

Vid retroaktiva utbetalningar ska Försäkringskassan i vissa fall göra avdrag för tidigare utbetalda ersättningar.

107 kap. 2 § första stycket SFB

Om Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten har betalat ut en ersättning enligt denna balk till en försäkrad och någon av myndigheterna senare beviljar den försäkrade en annan ersättning enligt balken retroaktivt för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen gäller följande. Avdrag på den retroaktiva ersättningen ska göras med det belopp som överstiger vad som skulle ha betalats ut för perioden om beslut om båda ersättningarna skulle ha fattats samtidigt.

För boendetillägg uppstår sammanträffande av förmåner enligt bestämmelsen normalt sett endast när den försäkrade beviljas

- retroaktiv höjning av den bidragsgrundande inkomsten
- retroaktiv sjukersättning
- retroaktivt bostadstillägg
- retroaktivt bostadsbidrag.

Det krävs också att ändringen avser en månad som boendetillägg redan har betalats ut för. Det senare är väsentligt med tanke på att boendetillägg betalas ut månadsvis i efterskott.

Det finns två situationer som inte kan regleras med stöd av 107 kap. 2 §. Den ena situationen handlar om när höjning av aktivitetsstöd sker retroaktivt. Om den bidragsgrundande inkomsten höjs på grund av att den försäkrades aktivitetsstöd höjs för retroaktiv tid, så kan detta *inte* regleras med stöd av 107 kap. 2 § SFB. Anledningen är att aktivitetsstöd inte regleras i SFB. Därmed omfattas förmånen inte heller av 107 kap. 2 § SFB. I denna situation måste Försäkringskassan i stället utreda om boendetillägget kan återkrävas enligt 108 kap. 2 § SFB. Läs mer om återbetalningskyldighet i avsnitt 9.4.

Den andra situationen berör samordningen mellan en försäkrads boendetillägg och hans eller hennes makes bostadstillägg för tid innan den 1 januari 2016.

Läs mer

Mer om sammanträffande av förmåner finns i, vägledning 2005:1
Utbetalning av förmåner, bidrag och ersättningar.

9.3 Begäran från socialnämnd

107 kap. 5 § första stycket SFB

Om någon som har rätt till periodisk ersättning enligt denna balk har fått ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) får retroaktivt beviljad ersättning på begäran av socialnämnden betalas ut till nämnden. Betalning till socialnämnden får göras, till den del den ersättningsberättigade inte har återbetalat biståndet och det återstående beloppet överstiger 1 000 kronor, med det belopp som motsvarar vad socialnämnden sammanlagt har betalat ut till den ersättningsberättigade och dennes familj för eller under den tid som den retroaktiva ersättningen avser.

Bestämmelsen tillämpas när den försäkrade har rätt till periodisk ersättning enligt SFB. Därmed omfattas också boendetillägg.

Läs mer

Reglerna kring begäran från socialnämnd förklaras i vägledning (2005:1)
Utbetalning av förmåner, bidrag och ersättningar.

9.4 Återbetalningsskyldighet

108 kap. 2 § SFB

Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten ska besluta om återbetalning av ersättning som den har beslutat enligt denna balk, om den försäkrade eller, i förekommande fall, den som annars har fått ersättningen har orsakat att denna har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp genom att

1. lämna oriktiga uppgifter, eller
2. underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet.

Detsamma gäller om ersättning i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och den som fått ersättningen har insett eller skäligen borde ha insett detta.

Läs mer

De gemensamma reglerna om återbetalningsskyldighet inom socialförsäkringen finns i vägledning (2005:3) *Återkrav.*

Källförteckning

EU-bestämmelser

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen

Lagar

Socialförsäkringsbalken

Lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken

Lagen (2009:260) om upphävande av lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap

Sambolagen (2003:376)

Socialtjänstlagen (2001:453)

Studiestödslagen (1999:1395)

Lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap

Förvaltningslag (2017:900)

Förordningar

Förordningen (2011:1526) om tillämpning av vissa bestämmelser om rätten att behålla sjukpenning i särskilda fall, rehabiliteringspenning i särskilda fall och boendetillägg

Förordning (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser

Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR)

Riksförsäkringsverkets allmänna råd (2001:8) om bostadsbidrag till barnfamiljer och ungdomar

Propositioner

2015/16:1 Budgetproposition för 2016

2011/12:1 Budgetproposition för 2012

2008/09:200 Socialförsäkringsbalk

2005/06:159 Vissa socialförsäkringsfrågor

2002/03:80 Ny sambolag

Vägledningar

Vägledning 2017:1 Övergripande bestämmelser i SFB, unionsrätten och internationella avtal

Vägledning 2015:1 Sjukpenning, rehabilitering och rehabiliteringsersättning

Pensionsmyndighetens vägledning 2010:5 Bostadstillägg och äldreomsorgsstöd

Vägledning 2009:2 Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning vid arbetsmarknads-
politiska program

Vägledning 2005:3 Återkrav

Vägledning 2005:1 Utbetalning av förmåner, bidrag och ersättningar

Vägledning 2004:10 Bostadsbidrag till barnfamiljer och ungdomar

Vägledning 2004:7 Förvaltningsrätt i praktiken

Vägledning 2004:5 Sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid

Bilaga Övergångsbestämmelser och bestämmelser före den 1 januari och 1 februari 2016

Ö 1 Rätten till boendetillägg

Ö 1.1 Borttag av tidsgränsen i sjukförsäkringen och avskaffande av det arbetsmarknadspolitiska programmet arbetslivsintroduktion

Bakgrund

Den 1 februari 2016 avskaffades den bortre gränsen i sjukförsäkringen. I samband med det upphörde även det arbetsmarknadspolitiska programmet arbetslivsintroduktion. Programmet erbjöds dem vars dagar med sjukpenning, aktivitetsersättning eller tidsbegränsad sjukersättning tagit slut. Regeringen ansåg att det skulle vara mer effektivt att använda Försäkringskassans och Arbetsförmedlingens resurser till tidigare rehabiliteringsinsatser riktade till personer med förmåga att tillgodogöra sig dessa. Bestämmelsen om att boendetillägg kan betalas ut under tiden i det arbetsmarknadspolitiska programmet fyller därmed inte längre någon funktion.

Övergångsbestämmelse

Övergångsbestämmelserna innebär att en försäkrad som påbörjat arbetslivsintroduktion innan den 1 februari 2016 har möjlighet att slutföra programmet. Bestämmelserna innebär även att en sådan försäkrad kan beviljas boendetillägg enligt de tidigare gällande föreskrifterna under tiden han eller hon slutför programmet.

För förmåner som avser tid innan de nya reglerna trädde i kraft gäller fortfarande de tidigare föreskrifterna. (punkt 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lag [2015:963] om ändring i SFB).

Lydelse före den 1 februari 2016

Tidigare kunde boendetillägg betalas ut till den som deltar i det arbetsmarknadspolitiska programmet arbetslivsintroduktion och får aktivitetsstöd, enligt 103 c kap.4 § punkt 3:

Boendetillägg kan lämnas till den som omfattas av 2 § och som

1. får sjukpenning enligt 27-28 a kap.,
2. får rehabiliteringsersättning enligt 31 eller 31 a kap., eller
3. deltar i det arbetsmarknadspolitiska programmet arbetslivsintroduktion och får aktivitetsstöd.

Ö 1.2 Bidragsgrundande inkomst

Sjukpenning eller rehabiliteringspenning samtidigt med aktivitetsstöd

I vissa fall kan en försäkrad ha rätt till sjukpenning eller rehabiliteringspenning för samma dagar som han eller hon får aktivitetsstöd under arbetslivsintroduktion. Den bidragsgrundande inkomsten beräknas då genom att ersättningarna var för sig räknas om till årsbelopp som sedan summeras.

Exempel

Roy får halv sjukpenning med 110 kronor per dag och aktivitetsstöd under arbetslivsintroduktion med 350 kronor per dag. Sjukpenningdelen av hans bidragsgrundande inkomst ska beräknas på hel sjukpenning, det vill säga 220 kronor per dag (110×2).

Sjukpenningdelen av Roys BGI fastställs till 80 300 kronor (220×365) och aktivitetsstödsdelen till 91 000 kronor (350×260). Den sammanlagda bidragsgrundande inkomsten beräknas till 171 300 kronor per år ($80\,300 + 91\,000$).

Ö 2 Samordning med bostadstillägg

Ö 2.1 Samordningen av boendetillägg och bostadstillägg upphör

Bakgrund

Före 1 januari 2016 så samordnades boendetillägget för en försäkrad med makens bostadstillägg. Syftet var att förhindra att två bidrag skulle betalas ut för samma boendekostnad. Men redan vid beräkningen av boendetillägg respektive bostadstillägg tas hänsyn till att de försäkrade är makar och den beskrivna situationen uppstår därför inte. Det innebär att var och en endast får ersättning för sina egna boendekostnader. Därför har regeringen konstaterat att det inte finns några skäl för att samordna en försäkrads boendetillägg med makens bostadstillägg och att samordningen ska tas bort.

Övergångsbestämmelse

För förmåner som avser tid innan de nya reglerna trädde i kraft gäller fortfarande de tidigare föreskrifterna (punkt 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lag [2015:963] om ändring i SFB). Det innebär att samordning fortfarande ska göras för boendetillägg som avser tid före 1 januari 2016.

Lydelse före den 1 januari 2016

Tidigare fanns krav på samordning av en försäkrads boendetillägg och makens bostadstillägg (103 d kap. 1 och 9 §§ kap. 35 a § SFB) I 9§ står att:

Boendetillägget enligt 8 § ska minskas med de belopp som lämnas om

1. preliminärt bostadsbidrag enligt 98 kap., och
2. bostadstillägg till make enligt 100-102 kap.

Om boendetillägg lämnas till båda makarna ska boendetillägg et till vardera maken minskas med halva det preliminära bostadsbidraget enligt första stycket 1.

För en försäkrad vars make har fått bostadstillägg ska ersättningarna samordnas.

Exempel

Mikaela är gift, har två barn och halv sjukpenning i särskilda fall. Efter andelsberäkning har hon rätt till 2 500 kronor per månad i boendetillägg (30 000 kronor per år). Hennes make får 1 700 kronor per månad i bostadstillägg (20 400 kronor per år) och därför ska Mikaelas boendetillägg minskas med 1 700 kronor per månad. Efter minskningen har Mikaela rätt till 800 kronor per månad i boendetillägg (9 600 kronor per år).

Tidigare fanns en hänvisning i 103 e kap. 3§ till 103 c kap. 4 § att det som föreskrivs även gäller när ändring görs av förmånsnivån för aktivitetsstöd som lämnas under deltagande i det arbetsmarknadspolitiska programmet arbetslivsintroduktion:

Boendetillägget får räknas om utan föregående underrättelse om den bidragsgrundande inkomsten enligt 103 d kap 6 ändras.

Det som anges i första stycket gäller också när ändring sker av

- förmånsnivån i de förmåner som anges i 103 c kap. 4 §,
- preliminärt bostadsbidrag enligt 98 kap. eller
- bostadstillägg till make enligt 100–102 kap.